



## Kurrild, Bjerre, Dragsdahl og Gress: Obama i defensiven?

**26. August. NERVØSITET.** På konventet i Denver mødes

Demokraterne for at finde sammen overfor deres overraskende stærke, Republikanske modstander.



Valgkampen følges uge for uge af RÆSONS fire USA-eksperter: Professor Peter Kurrild-Klitgaard, journalist og højskolelærer på Europa-højskolen Jørgen Dragsdahl, lektor Niels Bjerre-Poulsen og historiker, ph.d. og skribent på Jyllands-Posten David Gress. Artiklerne bringes af Berlingske Tidende i forkortet form - og i fuld længde på [www.raeson.dk](http://www.raeson.dk) og [www.berlingske.dk](http://www.berlingske.dk). De fire eksperter udgiver i 2009 RÆSON-bogen "Obamas/McCains Amerika", en opdateret version af "Bushs Amerika", der udkom i 2005 til en formidabel modtagelse. Bestil den nu på: [www.raeson.dk/amerika.htm](http://www.raeson.dk/amerika.htm).

*Af Esben Schjørring, medredaktør på RÆSON*

### **Meningsmålingerne viser dødt løb mellem Obama og McCain. Har Obama gjort det dårligt, eller har McCain gjort det godt?**

**Bjerre-Poulsen:** Det første man må konstatere, er, at det er for tidligt at lægge noget i meningsmålingerne. Obama har ikke gjort noget forkert. Efter rejserne til Mellemøsten og Europa, hvor al fokus var på ham, har han taget noget ferie, og det har så bragt McCain i søgelyset. Desuden er krigen mellem Rusland og Georgien og regeringsskiftet i Pakistan emner, som taler til McCains fordel. Og McCains negative kampagner har faktisk virket. Det er en bitter erfaring fra tidligere valg, at den slags reklamer virker. McCain-lejren har haft penge, der skulle bruges – det er sådan i USA, at man har penge til primærvalgene og penge til efteråret – og når vi kommer til efteråret, har Obama-kampagnen langt flere penge end McCain. Derfor har det været magtpåliggende for McCain at bruge alle de resterende pengene fra primærvalget på at få defineret Obama, og hvad denne valgkamp drejer sig om, i vælgernes bevidsthed. Det har McCain-kampagnen gjort meget succesfuldt ved at få kampen om præsidentposten til at blive en afstemning om for eller imod Obama. Det spørgsmål, de stiller vælgerne, er: 'Er Obama klar til at blive præsident?' McCain har endnu ikke defineret sin egen vision, eller hvad han selv har tænkt sig at gøre, hvis han bliver præsident. Omvendt har Demokraterne ikke brugt meget tid på at definere John McCain endnu, andet end at knytte ham tæt til Bush. Det vil vi nok komme til at se, at Demokraterne vil gøre fra konventet og frem – her vil de fremlægge, hvorfor McCain ikke er, hvad Amerika har brug for. Og så tror jeg man atter vil se en større afstand fra Obama til McCain.

To faktorer mere. Demokraterne er meget følsomme overfor den aktuelle situation, hvor McCain ser ud til at have indhentet Obama, fordi de førhen har oplevet store forspring sat over styr i løbet af sommeren. Det så vi både med Michael Dukakis i 1988 og med John Kerry i 2004. Demokraterne er nervøse, fordi det alt andet lige skulle have været et triumftog og ligge til en stor sejr.

Man sammenholder hele tiden Obama-McCain-tallene med dem, man får, når man spørger vælgerne alene om partierne, altså om hvem man ville stemme på, hvis valget var mellem en uspecificeret Demokrat og en uspecificeret Republikaner - og dér fører Demokraten med 20%. Det er forskellen mellem selve partiidentifikationen på den ene side og det, at det alligevel er så tæt mellem Obama og McCain, der for alvor bekymrer Demokraterne. Men hovedpointen må være, at det er tidligt i valgkampen, og det sidste Demokraterne bør gøre, er at gå i panik. Obama har ikke gjort noget forkert.

**Dragsdahl:** Valgkampens afgørende tema er, hvor vigtig racefaktoren bliver. Flere begivenheder i den seneste tid har været med til at fremhæve racefaktoren. Ikke sådan at racespørgsmålet har spillet en central rolle, men Republikanerne har brugt racefaktoren indirekte. Jo mere opmærksomme de hvide vælgere bliver på valget, jo mere afgørende bliver spørgsmålet om race. Det er det, der spiller ind nu.

**Kurrild-Klitgaard:** Sagen er, at Obama fortsat er foran. Af de 200 meningsmålinger, jeg har set, har McCain kun ført i fem. De fem meningsmålinger er foretaget her på det sidste, men selvom man altså

godt kan spore en ny trend, er der tale om et utroligt stabilt mønster til fordel for Obama. Sådan var det ikke i 2004, hvor Kerry og Bush skiftedes til føre. Der er tale om en indsnævring af forskellen mellem Obama og McCain, som Republikanerne jubler over, og som Demokraterne græder over, men Obama er stadig favoritten.

Men hvad er så årsagen til indsnævringen? Ser man på meningsmålingerne, så bød Obamas verdensturné på en større nedtur end den optur, den også medførte. I USA gav al den omtale, der var af Obamas verdensturné, ham kun et par procentpoint - han kom aldrig over 50% (men var tæt på). Den føring blev så ramt af, hvad amerikanerne kalder et 'backlash' (modreaktion, red.), fordi han kom til at fremstå som en, der hellere ville mødes med kendisser rundt omkring og holde store poppede taler foran tusinder af tyskere, end at sidde derhjemme og interessere sig for amerikanernes hverdag. Den mulighed udnyttede Republikanerne i en del af deres reklamer, og en del af forklaringen på Obamas tab i meningsmålingerne skal findes her.

**Gress:** Det er lidt begge dele. Det var til at forudse, fordi Obamas store popularitet var bygget på faktorer, der var uholdbare i længden: hans afroamerikanske baggrund, veltalenhed og ungdom. Det måtte komme knas hen ad vejen for Obama. Det er måske overraskende, at hans stjerne er falmet så meget, som den er.

Men valgkampen begynder for alvor i september, efter at begge partier har haft deres konventer. Når vi kommer hen i første halvdel af næste måned, ser tingene måske anderledes ud – typisk er det sådan, at den, der fører på det tidspunkt, vinder. Lige nu er det svært at sige noget om meningsmålingerne, fordi vi endnu er på et tidligt tidspunkt i valgkampen. McCain har gjort det godt alene ved at undgå de værste fejl - bortset fra fejlen med, hvor mange huse han ejer lige nu. McCain har gjort det godt, fordi han er en erfaren politiker, der har ført flere valgkampe end Obama. Der har været noget håndværk i McCains lejr, som bare har været på plads.

Obama er måske den mest veltalende kandidat længe, men meget af det er ren retorik. Obama har sagt 'fornyelse, fornyelse', nu spørger folk så 'fornyelse til hvad? fornyelse med hvad?' På det område har det måske skortet på konkrete ideer hos Obama. Og man kan altså ikke ene mand ændre på store økonomiske problemer. Det er meget let at love fornyelse og bedring, og det er meget svært at levere det og gøre fornyelsen konkret.

Det er tidligt i valgkampen, og det sidste Demokraterne bør gøre, er at gå i panik. Obama har ikke gjort noget forkert.

- Bjerre

Sagen er, at Obama fortsat er foran. Af de 200 meningsmålinger, jeg har set, har McCain kun ført i fem.

- Kurrild

Obama og Biden bør fokusere på økonomien og fokusere på, at de har en ganske anden økonomisk filosofi og en anden økonomisk politik end Republikanerne.

- Dragsdahl

### *Hvad er Obamas succeskriterier for konventet?*

**Dragsdahl:** En kraftig vækst i opinionsmålingerne. Typisk svinder en sådan vækst ind med tiden, men erfaringen viser at den gennemslagskraft konventet har, er vigtig for at gøre vælgerne bekendt med kandidaternes politik, og en vækst i opinionsmålingerne er tegn på en positiv reaktion. Obama og Biden bør fokusere på økonomien og fokusere på, at de har en ganske anden økonomisk filosofi og en anden økonomisk politik end Republikanerne. Det er et vigtigt emne for den lavere middelklasse i USA, der har store økonomiske problemer. Derudover skal Obama sende et patriotisk enhedssignal til befolkningen.

**Kurrild-Klitgaard:** Det skal bare gå som planlagt, så vil Obama stige i meningsmålingerne. I de seneste årtier har konventerne i begge partier udartet sig til noget, der ikke har meget med egentlige konventer at gøre, men mere er tilrettelagte og koreograferede politiske 'infomercials' (reklamer i programlængde, red.). Der er altid slemt, hvis der pludselig er en taler, der kan udlægges på en forkert måde, eller hvis der opstår slagsmål på konventerne. Det historisk tætte kapløb mellem Obama og

Clinton gør, at der for første gang i årtier er tale om, at 48/49 procent rent faktisk har stemt på en anden end vinderen, men så længe det ikke bliver manifesteret på en negativ måde, er det ikke et problem. Det værste, der kan ske for Obama, er, hvis billedet af ham som en ny slags politiker krakelerer. Det sker næppe. Men vinder Obama ikke mindst fem procent i meningsmålingerne, er det reelt et tab.

**Gress:** Massiv opbakning! Han skal sørge for at fremstå som en samlende kandidat og ikke som en, der deler vandene. Et konvents rolle er at krone en kandidat, der allerede er kronet af primærvalgene: deres funktion er ikke at vælge en kandidat, men at bekræfte valget og omgive den lykkelige vinder med al mulig ros og røgelse – og slutteligt at give kandidaten mulighed for at holde nogle kloge taler. Der er Obama jo virkelig i sit es. Det bliver en udstilling af Obama. Men det bliver også afgørende, at han fremlægger konkrete og troværdige dagsordener på de store politiske emner. Han skal komme omkring skatte- og udgiftspolitik, reform af finansvæsnet ovenpå boligkrisen. Han skal komme med bud på det udenrigspolitiske område, hvor han skal tilfredsstille de vælgere, der er meget imod engagementet i Irak- og Afghanistankrigen uden, at han kommer til at placerer sig på den venstreorienterede yderfløj i det Demokratiske parti. Han skal komme med en troværdig strategi for tilbagetrækningen af tropperne i Irak – nu har Bush sagt, at det skal ske i 2011, og det bliver jo lidt fladt, hvis Obama bare siger, at han er enig med Bush. Obama skal på konventet overbevise om, at han er den nødvendige præsident ikke bare for Demokraterne, men for hele landet. Det ville undre mig meget, hvis konventet ikke giver ham et pust i meningsmålingerne.

**Bjerre-Poulsen:** Siden partikonventet i 1968, som endte i tumult for snurrende tv-kameraer, har Demokraterne været bange for intern splittelse, der udstilles for åben skærm. Og de er bekymrede for de fortsatte spændinger, der er mellem Hillary Clintons tilhængere og Obama-lejren. Man skal have gruppen af vrede og skuffede tilhængere af Hillary Clinton, som overvejer at stemme på McCain, tilbage i folden. Obama skal have gjort det klart for dem, at selvom de ikke får Hillary, er de bedre tjent med at stemme Demokratisk og end at stemme på McCain. Problemet på et sådant partikonvent er, at du har tusinder mennesker gående rundt blandt masser af journalister, som er interesseret i lige præcis splittelsen mellem Clinton og Obama. Derfor kræver det en høj grad af kontrol for at forhindre, at frustrerede delegerede siger ting, som bliver hovedhistorien. På den anden side er der

grænser for, hvor meget det kan kontrolleres, før det ligner en sovjetisk partikongres.

En af de seneste stridigheder har gået på Obama-lejrens forsøg på at kontrollere Bill Clintons tale. Bill Clinton har lige siden primærvalgene følt, at Obama-lejren ikke har vist den fornødne respekt for de økonomiske resultater, han opnåede i 90'erne, og han mener at Obama forbigår chancen for at bygge på succeshistorien fra 90'erne. Det havde Bill Clinton tilsyneladende tænkt sig at bringe op i sin tale, men Obamas folk har i ret så håndfaste sætninger sagt, at de hellere ser, at han taler om national sikkerhed og udenrigspolitik, end at han skamroses sine egne otte år ved magten. Den situation er eksempel på den spænding, der er mellem Clinton-lejren og Obama-lejren. Så nøglepersonen i alt det her er Hillary Clinton. Hun skal føre sine vælgere igennem det ritual, at de først får lov at stemme på hende, derefter kommer hun så i mindretal, hvorpå hun holder en storsindet tale, hvor hun takker sine tilhængere og varmt og helhjertet anbefaler dem at støtte Barack Obama. Og den skal bare fungere.

Joe Biden skal direkte i flæsket på John McCain, på trods af de har været kolleger i mange år, og at Biden ved flere lejligheder har udtrykt sin varme støtte til McCain.  
- Bjerre

*Er valget af Joe Biden som VP-kandidat det rigtige?*

**Dragsdahl:** Ja.

**Bjerre-Poulsen:** Ja.

**Gress:** Ja.

**Kurrild-Klitgaard:** Det er ikke det forkerte valg.

*Hvilken rolle kommer Joe Biden til at spille i Obamas kampagne?*

**Kurrild-Klitgaard:** Det er altid et kompliceret regnestykke, når præsidentkandidater skal udvælge en potentiel vicepræsident. Obama kunne have valgt en kynisk stemme-strategi og peget på Hillary Clinton – og så låst hende inde i vicepræsidentboligen de næste fire år og kun lukket hende ud til statsmandsbegravelser i fremmede lande. Han kunne også have valgt nogle, der politisk var anderledes end ham selv, og som havde understøttet af en anderledes type politiker: Fx General Wesley Clark eller Jim Webb, som er tidlige Republikansk embedsmand og admiral og nu Demokratisk senator for Virginia, eller han kunne have taget Chuck Hagel, en republikaner, som har været uenig med Bush på mange punkter. Og Obama har fravalgt alle de emner, sikkert fordi han ville blive uenig med sin venstreorienterede base, og valget af Hillary ville have kunnet give en masse problemer.

Derfor har Obama med Biden taget det sikre valg, men også det meget konventionelle valg – det er simpelthen så forudsigeligt. Biden kommer til at være angrebshund, ham, der kan sige de frække ting. Det er en typisk rolle for vicepræsidenter, hvor præsidenten så kan være mere diplomatisk og svæve over vandene på en præsidentiel måde. Derudover giver Biden Obama den udenrigspolitiske vægt og gravitas, som han faktisk ikke har. Problemet er på den anden siden, at man kommer til at tage tænderne ud af et muligt angreb på McCain: Det bliver svært at sige, at McCain er for gammel, når kandidaten til posten vicepræsident har kvalificeret sig til at være folkepensionist, Biden er kun seks år yngre end McCain, man taler også om McCains helbred, her har Biden haft hjerneblødninger, og Biden blev altså valgt til Kongressen, da Obama ikke engang havde fået sine første skægstubbe.

**Dragsdahl:** Det primære, jeg vil fremhæve ved Biden, er en europæisk vinkel på ham. Biden er en internationalist, som i årtier har beskæftiget sig med europæisk politik. Han har været en central drivkraft i NATO Parliamentary Assembly (tidligere North Atlantic Assembly *red.*), og der har han taget initiativ til analyser af NATO's fremtid. Set fra et europæisk perspektiv får vi en vicepræsident, der er interesseret i et tæt samarbejde med Europa og som er velforberedt til at tage nogle af de centrale emner op som fx rustningskontrol. Det er nok ikke noget, der betyder noget på den amerikanske scene. Der ser jeg Bidens største plus for Obama i, at han kan dæmpe racefaktoren. For det første vil det i mange amerikaneres øjne være yderst upassende, hvis en sort mand meget hårdt angriber en ganske populær og pæn mand som McCain. Der kan Biden gå helt anderledes hårdt til værks. På en mere positiv side kan Biden være til hjælp i en appel til den lavere, hvide middelklasse.

Han er meget dygtig i det intime samvær med disse vælgergrupper.

**Bjerre-Poulsen:** Biden kommer til at være mere aggressiv end Obama. Nogle siger, at Obama har vist sig uegnet til at slås, når det bliver grimt. Det ved jeg ikke om er rigtigt, det kan også være et valg, at han ikke *vil* gøre det, netop fordi han har haft et meget stærkt budskab om at tonen og hele det politiske klima i Washington skulle forandres. Som jeg også skrev i RÆSON: Lykkes det at hive Obama ned fra pedistalen, så bliver det nemt for Republikanerne at sige, at Obama er som en hvilken som helst anden politiker, at det der med 'det nye' og 'forandringen' bare er en fernis, der dækker over en politiker, der betjener sig nøjagtig af de samme metoder, som alle andre. Obama har et halvt bagland, der skriger på, at han skal af med fløjlshandskerne, og som husker på, hvad der i 2004 skete med John Kerry, som følte sig hævet over den mere beskidte del af valgkampen. Måske Obama behøver at gøre det lidt mindre, når han har en vicepræsident, der kan gøre det for ham:

Joe Biden skal direkte i flæsket på John McCain, på trods af de har været kolleger i mange år, og at Biden ved flere lejligheder har udtrykt sin varme støtte til McCain. Netop den funktion har man tidligere set vicepræsidenter have – Spiro Agnew for Nixon og Nixon for Eisenhower. Det er Joe Biden den helt rigtige til. Biden har udover sin udenrigspolitiske erfaring utrolig god føling med de vælgergrupper, som Obama har haft mindst føling med de såkaldte 'white ethnics', dvs. den lavere hvide middelklasse og arbejdervælgerne. Biden er katolik og rodfæstet i Pennsylvania, hvor han er vokset op. Bidens rolle bliver også at overbevise disse vælgere om, at de roligt kan stemme på Obama.

Jeg tror, Biden vil kunne tilføre Obamas kampagne en dimension, som den har savnet, og som kan blive afgørende.

- Gress

**Gress:** Biden vil få tildelt rollen som den ældre og erfarne hjælper både indenfor udenrigspolitik og sådan noget som retspolitik, som er et meget vigtigt område, fordi de indbefatter udpegningen af føderale dommere. Jeg tror, han vil kunne tilføre Obamas kampagne en dimension, som den har savnet, og som kan blive afgørende. Førhen var embedet som vicepræsident var i mange år lidt en

vittighed, her anbragte man folk, man gerne ville gøre en tjeneste, men som man ikke ville høre noget fra. Lyndon B. Johnson betegnede vicepræsidentposten som ikke værende mere værd 'end en potte varm pis'. Men siden Bush den ældre var vicepræsident for Reagan er posten blevet uformelt opgraderet: vicepræsidenten optræder i medierne, får forskellige missioner og politiske opgaver. Derfor er det vigtigt at det er Joe Biden, der er vicepræsident-kandidat.

I primærvalgene gælder det om at kapre de respektive partiers kernevælgere, for Demokraternes vedkommende dem, der er allermest til venstre og allermest anti-Bush – dem skulle Obama overbevise om, at han var anti-Bush, at Bush havde gjort alting galt, og nu ville han gøre alting rigtig. Obamas anti-Washington-kampagne hører under denne strategi. Men nu, hvor Obama har vundet, skal han ind og kapre midtervælgerne og mange andre, som ikke er typiske Demokratiske kernevælgere – og så skal man have et lidt anderledes budskab. Jeg tror også, det er gået op for Obama, at det her gælder om at være lidt mere nede på jorden. Den store retorik, udfaldene mod Bush og denne her pukken på sin egen multietniske baggrund er kun godt indtil et vist tidspunkt i valgkampen. Man skal også ind og have fat i gennemsnitsamerikaneren – det hvide, gifte, arbejdende ægtepar – og i forhold til dem bliver man nød til at være mere seriøs og konkret. Med valget af Biden får man en ny retorik, der siger 'jeg er ikke så meget imod Washington, men jeg kan gøre alting bedre'. Biden er et led i en troværdighedsstrategi overfor midtervælgerne. Det er et meget stærkt træk af Obama at vælge Biden, og det kan vise sig at blive afgørende.